

Dosarul nr. 2ra-473/2022
2-20069301-01-2ra-07042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (D. Sușchevici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, I. Țurcan, D. Dulghieru)

Î N C H E I E R E

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Liudmila Lapteacru,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de
Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Corinei Marchitan și Liudmilei
Lapteacru cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere,
împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 16 iunie 2020, (data de pe plicul poștal), ÎS „Calea Ferată din Moldova” a
depus cerere de chemare în judecată împotriva Corinei Marchitan și Liudmilei
Lapteacru cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei pentru serviciile locativ-
comunale în mărime de 47 023,31 de lei, dobânzii de întârziere în mărime de
11 183,48 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a indicat că filiala ÎS „Calea Ferată din Moldova”, secția
Administrare Construcții Locative din Chișinău, a încheiat un șir de contracte cu
furnizorii de servicii comunale precum, SA „Termocom”, ÎM Regia
„Autosalubritate”, SA „Apă-Canal Chișinău”, ÎMS „Liftservice”, privind prestarea
serviciilor locativ-comunale pentru fondul de locuințe ce se află la balanța ÎS „Calea
Ferată din Moldova”, de pe adresele, Gagarin 1, Gagarin 3, Gagarin 7, Gagarin 7A,
Gagarin 7, Gagarin 7D, Gagarin 7V, Gagarin 9, Gagarin 13, Piața Gării 1, Piața Gării
2, Tiraspol 4, Tiraspol 6, Aleea Gării 36, Aleea Gării 37, Negreșteni 1, Negreșteni
2, Negreșteni 3A, Negreșteni 4, Negreșteni 5, Negreșteni 6, Negreșteni 7, Negreșteni
9, Negreșteni 10, str-la Haltei 7, str-la Haltei 15, str-la Haltei 22, Cetatea Albă 3,
Cetatea Albă 5, Cuza Vodă 23, Dacia 10, Tiraspol 11, Pașcani 7, L. Dimitriu 12, din
mun. Chișinău.

La rîndul său, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a prestat serviciile de gospodărire
comunală la toți locatarii blocurilor locative gestionate, în consecință, ultimii au
beneficiat nemijlocit de serviciile prestate, având obligația de a achita în termen
contravaloarea acestora conform facturilor/ordinelor de plată primite.

Din cauza neonorării obligațiilor de plată de către proprietarii/locatarii blocurilor locative gestionate de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” în prezent sînt înregistrate datorii față de furnizorii serviciilor locativ-comunale.

Prin urmare, ÎS „Calea Ferată din Moldova” este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei pentru a stinge creanțele față de furnizorii serviciilor locativ-comunale.

Conform informației privind achitarea serviciilor locativ-comunale eliberată de ÎM „Infocom”, pârâții Corina Marchitan și Liudmila Lapteacru, domiciliați în apartamentul x, din str. Xxxx, pentru perioada februarie 2016 - februarie 2020 au acumulat o datorie pentru serviciile locativ-comunale în sumă totală de 47 023,31 de lei.

Prin urmare, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul dacă a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate. Or, lipsa unui contract scris nu scutește consumatorul de obligația de a achita serviciul prestat.

În baza fișei locuinței nr. 504295 deschisă de ÎS „Calea Ferată din Moldova” pârâții Corina Marchitan și Liudmila Lapteacru în calitate de proprietari a apartamentului nr.x, din str. Xxxx, au beneficiat de serviciile locativ-comunale furnizate în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

Suplimentar, ca izvor de apariție a obligațiilor poate fi identificată inclusiv și fișa locuinței deschisă locatarului de către gestionarul fondului locativ. Prin deschiderea acestei fișe pârâții au acceptat și beneficiat pe parcursul unei perioade îndelungate de servicii locativ-comunale, necontestând facturile primite și nici calitatea serviciilor prestate.

În vederea respectării procedurii de soluționare a litigiului pe cale amiabilă, în adresa pârâților Corina Marchitan și Liudmila Lapteacru, au fost expediate reclamațiile nr. H-4/497 din 03.03.2020, nr. H-4/498 din 03.03.2020, însă acestea s-au întors la expeditor cu avizul nereclamat.

A susținut că, până la momentul înaintării acțiunii în instanța de judecată, pârâții nu au întreprins acțiuni privind stingerea datoriei în mărime de 47 023,31 de lei, prin urmare, luând în considerație imposibilitatea soluționării litigiului apărut pe cale amiabilă, au fost nevoiți să adreseze în instanța de judecată pentru apărarea drepturilor și recuperarea datoriei formate.

Totodată, din cauza neonorării obligațiilor de plată de către proprietarii/locatarii blocurilor locative, în prezent, de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” sunt încasate dobânzi de întârziere de către furnizori.

În aceste condiții, dobânda de întârziere are un caracter compensatoriu al prejudiciului cauzat ÎS „Calea Ferată din Moldova” prin neexecutarea obligației, circumstanțe care la caz au fost constatate cu certitudine.

Astfel, ÎS „Calea Ferată din Moldova” consideră că este în drept să solicite de la locatarii fondurilor locative și achitarea dobânzilor de întârziere pentru neachitarea la timp a datoriilor acumulate de acestea.

Având în vedere statistica Băncii Naționale a Moldovei privind ratele de dobândă la instrumentele de reglementare monetară ale Băncii Naționale a Moldovei, suma dobânzii de întârziere pentru perioada 16.06.2017 - 10.06.2020 constituie 11 183,48 de lei.

Astfel, pârâții Corina Marchitan și Liudmila Lapteacru sunt obligați să achite

costul serviciilor locativ-comunale prestate pentru apartamentul al căror proprietari/locatari sînt, acumulând o datorie în mărime de 47 023,31 de lei, pentru perioada februarie 2016 - februarie 2020, ce se confirmă prin informația despre calculul și achitarea serviciilor comunale, precum și a dobânzii de întârziere în mărime de 11 183,48 de lei calculate pentru perioada 16.06.2017-10.06.2020.

Prin hotărârea din 11 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată.

S-a încasat, în mod solidar, din contul Corinei Marchitan și Liudmillei Lapteacru în beneficiul ÎS „Calea Ferată din Moldova” suma datoriei în mărime de 47 023,31 se lei, dobânda de întârziere în sumă de 11 183,48 de lei, cât și taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 1 410,69 de lei, în total suma de 59 617,48 de lei.

Prin decizia din 15 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Liudmila Lapteacru și s-a menținut hotărârea din 11 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit faptul că pârâtele Corina Marchitan și Liudmila Lapteacru nu și-au onorat obligațiile de plată, prin neachitarea serviciilor privind deservirea blocului locativ, transportare deșuri, energie electrică-lift, radio, antena TV colectivă, energie termică, apă potabilă, gaze naturale, lift deservire tehnică, energie electrică-scară, apă caldă, serviciu de gestiune, astfel acumulând la momentul depunerii acțiunii datoria în sumă de 47 023,31 de lei, confirmată prin informația despre achitarea serviciilor locativ-comunale, pentru perioada februarie 2016 – februarie 2020, pentru locul de consum în mun. Chișinău, str. Cetatea Albă 3, ap. 32.

Instanța de apel a stabilit respins argumentele apelantei Liudmila Lapteacru privitor la faptul că acțiunea este prescrisă și corespunzător respingând excepția de tardivitate formulată de către Corina Marchitan și Liudmila Lapteacru or, din conținutul informației detaliate despre achitarea serviciilor locativ-comunale rezultă cu certitudine faptul că pe parcursul perioadei ianuarie 2012 – februarie 2020, au fost efectuate achitări parțiale pentru serviciile locativ-comunale, în luna decembrie 2019 în mărime de 1 636,86 de lei, iar prin achitățile efectuate de către pârâte cursul prescripției extinctive a fost întrerupt (f.d. 22 verso).

Astfel, în temeiul prevederilor art. 875 din Codul civil, nu poate fi aplicat termenul de prescripție extinctivă, deoarece prin achitarea parțială efectuată în luna decembrie 2019, pentru consumul serviciilor locativ-comunale, a avut loc întreruperea termenului de prescripție, dat fiind faptul că Corina Marchitan și Liudmila Lapteacru, prin achitățile efectuate pentru serviciile privind deservirea blocului locativ, transportare deșuri, energie electrică-lift, radio, antena TV colectivă, energie termică, apă potabilă, gaze naturale, lift-deservire tehnică, energie electrică-scară, apă caldă, serviciu de gestiune, nu au specificat expres pentru care prestație se efectuează plata, iar din acest motiv se consideră că în primul rând s-a stins datoria acumulată inițial.

Cu referire la cerința privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 11 183,48 de lei, instanța de apel a apreciat-o ca fiind întemeiată stabilind că reclamantul ÎS „Calea Ferată din Moldova” este în drept să pretindă încasarea dobânzii de întârziere pe perioada 16.06.2017 - 10.06.2020, respectiv urmează a fi dispusă spre încasare dobânda de întârziere în mărime de 11 183,48 de lei, potrivit calculului dobânzii de întârziere (f.d. 26-27).

La 01 martie 2022 (data de pe plicul poștal), Liudmila Lapteacru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În motivarea recursului și-a manifestat dezacordul cu hotărârile instanțelor de judecată, invocând că ținând cont de data apariției obligațiilor de plată, instanța de judecată urma să se expună asupra excepției de tardivitate, însă prima instanță nu s-a expus asupra excepției de tardivitate, iar concluzia instanței de apel de a respinge cererea privind excepția de tardivitate este eronată și neîntemeiată.

A susținut că la caz, potrivit raportului obligațional dintre părți, obligația pîrîților de achitare a plății pentru serviciile comunale urma a fi efectuată lunar fiind o obligație succesivă, respectiv prin prisma art. 272 alin. (9) din Codul civil, dreptul la acțiune în asemenea situații începe să curgă de la data la care fiecare prestație devine exigibilă. Respectiv pentru datoria revendicată de reclamant în sumă de 16 389,62 de lei pentru serviciile comunale în perioada februarie 2016 – mai 2017, termenul de prescripție extinctivă a expirat în mai 2020, pe când cererea de chemare în judecată a fost depusă în judecată la 17 iunie 2020.

A menționat că argumentul instanței de apel precum că s-au efectuat careva achitări și s-a întrerupt termenul de prescripție, este nejustificat or, au fost achitări lunare, ceea ce nu denotă faptul că a recunoscut datoriile precedente.

A indicat că, cerința reclamantului privind achitarea dobânzii de întârziere este neîntemeiată or, situația proprietarului/locatarului nu poate fi echivalată cu situația ÎS „Calea Ferată din Moldova”, deoarece reclamantul are încheiate contracte cu furnizorii, în care au prevăzut clauze contractuale care urmează a fi executate.

Prin reclamațiile expediate, pârâții au fost avertizați despre faptul că în urma neonorării obligațiilor va fi dispusă inclusiv încasarea cheltuielilor de judecată și de executare silită, însă despre încasarea dobânzii de întârziere nu a fost indicat.

A indicat că, art. 880 alin. (1), (5) din Codul civil, este o normă imperativă, prin care interzice profesioniștilor să perceapă de la consumatori plăți suplimentare aferente utilizării unui anumit mijloc de plată care depășesc costul suportat de profesionist pentru utilizarea unor astfel de modalități de plată, sub sancțiunea nulității absolute.

La 08 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Liudmila Lapteacru, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 200).

La 27 aprilie 2022, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus referință prin care și-a exprimat dezacordul cu cererea de recurs și a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de către Liudmila Lapteacru.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 15 decembrie 2021.

La data de 17 februarie 2022 a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 184), însă date privind recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul au fost declarat la 01 februarie 2022 astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei,

p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Liudmila Lapteacru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Liudmila Lapteacru.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh